

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 495/01
Zo dňa: 08.08.2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 14
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
vynakladania verejných prostriedkov na úhradu nákladov z činnosti vo vybraných
zdravotníckych zariadeniach**

Záchranná a dopravná zdravotnícka služba Bratislava

Bratislava november 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 495/01 zo dňa 08.08.2013 vykonali:

Ing. Viera Hankerová, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Jaroslava Púčíková, členka kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu:

kontrola hospodárenia vo vybraných zdravotníckych zariadeniach, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri vynakladaní verejných prostriedkov na zabezpečenie ich činnosti.

Kontrola bola vykonaná v čase od 09.09.2013 do 31.10.2013 v kontrolovanom subjekte

**Záchranná a dopravná zdravotnícka služba Bratislava
Antolská 11, 850 07 Bratislava - Petržalka
IČO 17336210**

za kontrolované obdobie: rok 2012, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúce roky, resp. rok nasledujúci. V prípade analýzy hospodárskeho výsledku a vybraných nákladov boli posudzované údaje aj za obdobie rokov 2010 a 2011.

Predmetom kontroly bolo:

1. Všeobecné informácie o kontrolovanom subjekte
2. Hospodárenie kontrolovaného subjektu
 - 2.1 Analýza hospodárskeho výsledku
 - 2.2 Analýza nákladov - výdavkov na vybrané činnosti
3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri vynakladaní verejných prostriedkov
4. Vnútorný kontrolný systém

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecné informácie o kontrolovanom subjekte

Záchranná a dopravná zdravotnícka služba Bratislava (ďalej len „ZaDZS BA“) bola zriadená ako štátna príspevková organizácia Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) zriaďovacou listinou č. 3724/1991-A/XXI-3 zo dňa 04.12.1991 s účinnosťou od 01.01.1992. Predmetom činnosti bolo poskytovanie prednemocničnej a neodkladnej prednemocničnej starostlivosti na území mesta Bratislavy. Predmet činnosti bol upravený zmenou zriaďovacej listiny č. 1002/1995-A zo dňa 30.03.1995 s účinnosťou od 01.04.1995, č. 25478-4/2007-OP zo dňa 28.12.2007 s účinnosťou od 01.01.2008, č. 04247-6/2008-OP zo dňa 28.01.2008 s účinnosťou od 01.08.2008, č. 20032-3/2008-OP zo dňa 19.08.2008 s účinnosťou od 01.09.2008, č. S17833/OP/2010 zo dňa

13.07.2010 s účinnosťou od 01.08.2010. Rozhodnutím MZ SR č. Z34880-2013-OZZAP zo dňa 30.07.2013 s účinnosťou od 01.09.2013 bol zmenený názov zo ZaDZS BA na „Záchranná zdravotná služba Bratislava“.

Predmetom činnosti v kontrolovanom období bolo:

- 1) prevádzkovanie ambulancie záchrannej zdravotnej služby:
 - a) ambulancie rýchlej lekárskej pomoci,
 - b) ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky,
 - c) ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci
- 2) prevádzkovanie ambulancie všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre dospelých so zameraním na návštevnú lekársku službu prvej pomoci
- 3) prevádzkovanie ambulancie všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast so zameraním na návštevnú lekársku službu prvej pomoci

podľa aktuálneho rozhodnutia o povolení na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydaného orgánom príslušným na jeho vydanie podľa príslušných ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“).

Podľa ustanovenia § 21 ods. 2. zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách VS“) je príspevková organizácia „právnická osoba štátu, obce a vyššieho územného celku, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu“.

Na základe predloženého Opatrenia Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 449/2000 Z. z. zo dňa 08.12.2000, ktorým sa vyhlasuje Klasifikácia aktív, bilančných položiek, transakcií a ostatných tokov v národných účtoch Slovenskej republiky a Klasifikácia inštitucionálnych sektorov a subsektorov v Systéme národných účtov Slovenskej republiky (ďalej len „Opatrenie ŠÚ SR“), bolo zistené, že ZaDZS BA bola dňom 25.02.2004 preradená zo sektora Verejná správa do sektora Verejné nefinančné korporácie. Databáza štatistických klasifikácií STAKLAS definuje verejné nefinančné korporácie ako „tuzemské právnické osoby riadené (kontrolované) orgánmi verejnej správy (pod pojmom kontrola orgánmi verejnej správy sa rozumie možnosť menovať riaditeľa a určovať hospodársku politiku právneho subjektu, napr. zvláštnymi právnymi predpismi, vlastnením viac ako polovice akcií oprávňujúcich hlasovať) vrátane príspevkových organizácií, ktoré svoje výdavky kryjú z viac ako 50% tržbami. Sú to najmä štátne podniky, akciové spoločnosti v štátnom vlastníctve, podniky s prevažujúcou účasťou štátu (obchodné spoločnosti), príspevkové organizácie, verejnoprávne inštitúcie a neziskové inštitúcie, u ktorých sú náklady z 50 a viac % kryté tržbami, a iné“.

Kontrolná skupina zistila, že ZaDZS BA nebol v kontrolovanom období poskytnutý príspevok od zriaďovateľa a za kontrolované obdobie rokov 2010-2012 mala viac ako 50 % výrobných nákladov krytých tržbami (viď bod 2.1.).

Na základe vyššie uvedenej skutočnosti bude NKÚ SR odporúčať zriaďovateľovi zvážiť inú právnu formu organizácie.

2. Hospodárenie kontrolovaného subjektu

2.1 Analýza hospodárskeho výsledku

Kontrolovaný subjekt dosiahol v roku 2010 hospodársky výsledok (ďalej len „HV“) - stratu vo výške 222 077,00 Eur. Strata bola dosiahnutá tak z hlavnej činnosti vo výške 203 416,00 Eur, ako aj z podnikateľskej činnosti vo výške 18 661,00 Eur.

V roku 2011 bol dosiahnutý HV vo výške 452 336,00 Eur, pričom z hlavnej činnosti bol dosiahnutý zisk vo výške 986 327,00 Eur a z podnikateľskej činnosti bola dosiahnutá strata vo výške 533 991,00 Eur.

V roku 2012 bol dosiahnutý HV vo výške 88 501,00 Eur, pričom z hlavnej činnosti bol dosiahnutý zisk vo výške 418 290,00 Eur a z podnikateľskej činnosti bola dosiahnutá strata 329 789,00 Eur.

V roku 2010 HV z hlavnej činnosti ovplyvnila tvorba rezervy na dve zdravotné poisťovne vo výške 120 000,00 Eur a 140 000,00 Eur za prevozy biomateriálu ako možný súdny spor. Výšku nákladov a celkový HV ovplyvnil aj počet prevádzkovaných zdravotných záchranných staníc (ďalej len „ZZS“). Od januára 2010 prevádzkovala ZaDZS BA len 35 ZZS, na základe výberových konaní na prevádzkovanie ZZS, v auguste 2010 bol ich počet 53.

V roku 2011 bol HV z hlavnej činnosti ovplyvnený vyššími tržbami z predaja služieb, nakoľko organizácia prevádzkovala už celý rok 2011 plný počet 53 ZZS. Vyššie tržby dosiahla aj z prenájmu priestorov a sanitiek - vo výške 100 000,00 Eur.

V roku 2012 bol HV z hlavnej činnosti ovplyvnený vytvorením rezervy vo výške 347 301,71 Eur za nezaplatené splátky za sanitné vozidlá.

HV k 31.12.2010, 2011 a 2012 ZaDZS preúčtovala na konci roka v zmysle platných postupov účtovania.

HV je prehľadne spracovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 1 (v Eur)

Rok	Hospodársky výsledok po zdanení celkom	z toho	
		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť
2010	-222 077	-203 416	-18 661
2011	452 336	986 327	-533 991
2012	88 501	418 290	-329 789

Zdroj: Výkaz ziskov a strát za rok 2010-2012

ZaDZS BA za roky 2011 a 2012 vykazovala kladný HV, napriek tomu netvorila rezervný fond. Uvedeným konaním kontrolovaný subjekt porušil § 25 zákona o rozpočtových pravidlách VS.

Kontrolná skupina na základe analýzy tržieb a výrobných nákladov z účtovných závierok zistila, že za kontrolované obdobie roka 2010 bol podiel tržieb na výrobných nákladoch vo výške 98,69 %, v roku 2011 vo výške 99,47 % a v roku 2012 vo výške 98,09 %. V zmysle ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách VS, ak príspevková

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

organizácia svojou činnosťou dosiahne taký stav hospodárenia, kedy 50 % a viac výrobných nákladov je krytých tržbami, zriaďovateľ je povinný rozhodnúť o zrušení príspevkovej organizácie. Do ukončenia výkonu kontroly takéto rozhodnutie nebolo zo strany zriaďovateľa vydané.

Analýzou pohľadávok bolo zistené, že ZaDZS BA k 31.12.2012 vykazovala iba krátkodobé pohľadávky v celkovej sume 549 537,30 Eur, z toho voči zdravotným poisťovniam 519 681,58 Eur, t.j. 94,57 %. Pohľadávky voči zdravotným poisťovniam boli v lehote splatnosti. Z celkovej sumy pohľadávok boli po lehote splatnosti pohľadávky vo výške 5 994,25 Eur, čo predstavovalo iba 1,1 % objemu celkových pohľadávok. Stav pohľadávok k 31.12.2012 bol na úrovni roku 2011.

Analýzou záväzkov bolo zistené, že ZaDZS BA mala k 31.12.2012 dlhodobé záväzky v celkovej sume 182 894,00 Eur, ktoré predstavovali splátky za nákup sanitiek a v celej výške boli v lehote splatnosti. Z krátkodobých záväzkov k 31.12.2012 v celkovej sume 8 279 413,53 Eur predstavovali prijaté preddavky od zdravotných poisťovní sumu 1 146 817,34 Eur.

Z celkovej sumy krátkodobých záväzkov boli k 31.12.2012 po lehote splatnosti záväzky v sume 19 231,45 Eur, čo predstavovalo iba 0,23 %. Z uvedeného vyplývala dobrá platobná disciplína kontrolovaného subjektu.

Okrem dlhodobých a krátkodobých záväzkov vykazovala ZaDZS BA v Súvahe k 31.12.2012 aj ostatné krátkodobé rezervy (účet 323) v sume 818 626,23 Eur a zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu (účet 353) v sume 1 670 426, 98 Eur.

Pohľadávky a záväzky sú prehľadne spracované v nasledujúcich tabuľkách:

Tabuľka č. 2

(v Eur)

	2012			2011	index
	Brutto	Korekcia	Netto	Netto	
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	549 537,30	467,39	549 069,91	547 347,09	100,31
Pohľadávky spolu	549 537,30	467,39	549 069,91	547 347,09	100,31

Zdroj: Súvaha k 31.12.2012

Tabuľka č. 3

(v Eur)

	2012	2011	index
Dlhodobé záväzky z toho:	182 894,00	366 261,08	49,94
sociálny fond	24 913,72	22 362,43	111,41
záväzky z nájmu	150 861,28	330 994,64	45,58
ostatné záväzky	7 119,00	12 904,01	55,17
Krátkodobé záväzky z toho:	8 279 413,53	11 567 523,56	71,57
dodávatelia	6 289 981,24	9 405 844,45	66,87
prijaté preddavky	1 146 817,34	1 199 131,16	95,64
nevyfakturované dodávky	0,00	2 623,64	0,00
zamestnanci	493 276,39	554 306,43	88,99
zúčtovanie s orgánmi soc. poistenia	272 582,75	311 176,59	87,60
ostatné priame dane	76 711,17	90 643,00	84,63
DPH	44,64	719,77	6,20
ostatné dane a poplatky	0,00	3 078,52	0,00
Záväzky spolu	8 462 307,53	11 933 784,64	70,91

Zdroj: Súvaha k 31.12.2012

Kontrolovaný subjekt v kontrolovanom období vykonával okrem hlavnej činnosti aj podnikateľskú činnosť súvisiacu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, a to dopravnú službu a vzdelávanie.

Dopravnú zdravotnú službu vykonávala ZaDZS BA v súlade so zriaďovacou listinou od svojho vzniku. Zmenami zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa dopravná zdravotná služba vyňala spod pojmu poskytovanie zdravotnej starostlivosti a zaradila do kategórie služba súvisiaca s poskytovaním zdravotnej starostlivosti na základe živnostenského zákona.

Dopravnú zdravotnú službu ako podnikateľskú činnosť súvisiacu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vykonávala ZaDZS BA na základe Živnostenského listu č. Žo-2003/18574/1/DPA zo dňa 27.10.2003 vydaného Okresným úradom, odborom živnostenského podnikania, Bratislava III, právoplatného od 03.11.2003 v znení ďalších zmien. Predmetom podnikania bola „Doprava do zdravotníckeho alebo zo zdravotníckeho zariadenia“.

Živnostenské oprávnenie zaniklo Oznámením o ukončení podnikania Obvodným úradom Bratislava, odborom živnostenského podnikania (ďalej len „ObÚ Bratislava“) dňom 29.02.2012. Zároveň tým istým dňom bolo vydané ObÚ Bratislava Osvedčenie o živnostenskom oprávnení č. ObU-BA-OZPI-2012/11535-2 na vykonávanie živnosti „Dopravná zdravotná služba,“ s dátumom vzniku živnostenského oprávnenia dňa 01.03.2012. MZ SR listom č. Z06982-2012-OVVHR zo dňa 07.02.2012 udelilo súhlas ZaDZS BA na vykonávanie podnikateľskej činnosti „Doprava do zdravotníckeho zariadenia alebo zo zdravotníckeho zariadenia“.

Dopravnú zdravotnú službu ako podnikateľskú činnosť teda ZaDZS BA vykonávala aj k 31.12.2012.

Na základe žiadosti ZaDZS BA vydalo MZ SR organizácii dňa 10.03.2008 súhlas na vykonávanie podnikateľskej činnosti nad rámec hlavnej činnosti: „Realizácia kurzov vzdelávania v oblasti prvej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti pre odbornú a laickú verejnosť“.

Túto činnosť vykonávala ZaDZS BA na základe vydaného živnostenského listu č. OŽP-A/2008/44168-2 zo dňa 07.10.2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.10.2008. Oznámením o pozastavení prevádzkovania živnosti ObÚ Bratislava bola uvedená podnikateľská činnosť pozastavená na obdobie od 01.12.2011 do 27.03.2013.

O podnikateľskej činnosti ZaDZS BA viedla účtovníctvo osobitne na analytických účtoch a vo finančných výkazoch uvádzala v stĺpci podnikateľská činnosť.

ZaDZS BA vykazovala k 30.09.2010 z dopravnej podnikateľskej činnosti stratu vo výške 84 024,77 Eur. K 31.12.2010 sa kontrolovanému subjektu podarilo stratu vyrovnať a dosiahnuť zisk vo výške 942,00 Eur. Zo vzdelávacej podnikateľskej činnosti k 30.09.2010 bola vykázaná strata vo výške 14 773,60 Eur. K 31.12.2010 sa kontrolovanému subjektu nepodarilo stratu vyrovnať a dosiahol stratu vo výške 19 601,99 Eur.

ZaDZS BA vykazovala k 30.09.2011 z dopravnej podnikateľskej činnosti stratu vo výške 291 206,40 Eur. K 31.12.2011 sa kontrolovanému subjektu nepodarilo stratu vyrovnať a vykázal stratu vo výške 510 506,14 Eur. Zo vzdelávacej podnikateľskej činnosti k 30.09.2011 bola vykázaná strata vo výške 17 980,71 Eur. K 31.12.2011 sa kontrolovanému subjektu nepodarilo stratu vyrovnať a vykázal stratu vo výške 23 484,62 Eur.

ZaDZS BA vykazovala k 30.09.2012 z dopravnej podnikateľskej činnosti stratu vo výške 335 144,52 Eur. K 31.12.2012 sa kontrolovanému subjektu nepodarilo stratu vyrovnať a vykázal stratu vo výške 329 788,92 Eur.

Kontrolovaný subjekt bol povinný v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách VS urobiť také opatrenia, aby strata bola do konca rozpočtového roka vyrovnaná, resp. nepokračovať v stratovej podnikateľskej činnosti v nasledujúcom rozpočtovom roku.

Tým, že ZaDZS BA zaznamenala stratu k 31.12.2010 zo vzdelávacej podnikateľskej činnosti, k 31.12.2011 a k 31.12.2012 z dopravnej podnikateľskej činnosti a v nasledujúcich rozpočtových rokoch v stratovej podnikateľskej činnosti pokračovala, nekonala v súlade s § 28 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách VS.

V marci 2013 požiadala ZaDZS BA Živnostenský úrad o ukončenie oprávnenia na predmet podnikania „doprava do zdravotníckeho zariadenia alebo zo zdravotníckeho zariadenia“. Živnostenský úrad vydal Potvrdenie o ukončení podnikania č. ObU-BA-OZPI-2013/24882-00002 z 27.03.2013 a týmto bola činnosť k 30.06.2013 ukončená.

2.2. Analýza nákladov na vybrané činnosti

Kontrolná skupina preverila výšku a opodstatnenosť vynaložených nákladov, potrebných na zabezpečenie činnosti kontrolovaného subjektu, za kontrolované obdobie roku 2012 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi 2010 a 2011.

Prehľad nákladov je spracovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 4 (v Eur)

rok	náklady celkom (trieda 5)	z toho					
		50 - spotrebované náklady a energie		51 - služby		52 - osobné náklady	
	v Eur	v Eur	%	v Eur	%	v Eur	%
2010	16 028 248,21	1 996 684,51	12,46	1 546 226,04	9,65	9 462 141,70	59,03
2011	18 163 643,81	1 671 057,78	9,20	1 524 316,22	8,39	11 289 787,56	62,16
2012	17 957 619,83	1 735 215,00	9,66	1 657 704,02	9,23	11 109 394,27	61,86

Zdroj: Hlavná kniha k 31.12.2010, 2011, 2012

V roku 2010 predstavovali najvyššie náklady z účtovnej skupiny 50 nákupy pohonných hmôt a olejov sumu 730 548,58 Eur, nákupy drobného hmotného majetku sumu 497 758,67 Eur a nákupy všeobecného materiálu sumu 181 316,81 Eur. Spotreba energií bola vo výške 106 836,38 Eur.

V roku 2011 predstavovali najvyššie náklady z účtovnej skupiny 50 nákupy pohonných hmôt a olejov sumu 868 652,95 Eur, nákupy všeobecného materiálu sumu 114 449,23 Eur a materiálu na údržbu vrátane náhradných dielov sumu 108 185,79 Eur. Spotreba energií bola vo výške 181 117,78 Eur.

V roku 2012 predstavovali najvyššie náklady z účtovnej skupiny 50 nákupy pohonných hmôt a olejov sumu 875 683,47 Eur, nákupy všeobecného materiálu sumu 80 087,00 Eur a materiálu na údržbu vrátane náhradných dielov sumu 113 731,33 Eur. Spotreba energií bola vo výške 214 868,06 Eur.

V roku 2010 predstavovali najvyššie náklady z účtovnej skupiny 51 nájomné za prenajaté priestory pre ZZS sumu 378 745,60 Eur, za služby – licencie sumu 326 415,42 Eur, náklady na opravy a udržiavanie sumu 141 705,39 Eur, právne služby sumu

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

30 860,00 Eur, poradenské a konzultačné služby sumu 101 496,62 Eur, služby verejného obstarávania sumu 20 405,00 Eur.

V roku 2011 predstavovali najvyššie náklady z účtovnej skupiny 51 nájomné za prenajaté priestory pre ZZS sumu 406 138,53 Eur, za služby – licencie sumu 436 218,85 Eur, náklady na opravy a udržiavanie sumu 249 516,93 Eur, právne služby sumu 26 980,00 Eur, poradenské a konzultačné služby sumu 62 947,62 Eur, služby verejného obstarávania sumu 32 642,94 Eur.

V roku 2012 predstavovali najvyššie náklady z účtovnej skupiny 51 nájomné za prenajaté priestory pre ZZS sumu 442 577,66 Eur, za služby – licencie sumu 511 591,99 Eur, náklady na opravy a udržiavanie sumu 376 985,19 Eur, právne služby sumu 26 438,15 Eur, poradenské a konzultačné služby sumu 79 094,25 Eur, služby verejného obstarávania sumu 27 156,60 Eur.

V roku 2010 boli celkové mzdové náklady zo skupiny 52 vo výške 6 936 926,08 Eur, z toho 25,95 % tvorili mzdy lekárov, 44,52 % tvoril ostatný zdravotnícky personál a 29,53 % tvorili ostatní zamestnanci.

V roku 2011 boli celkové mzdové náklady zo skupiny 52 vo výške 8 354 966,83 Eur, z toho 27,32 % tvorili mzdy lekárov, 45,77 % tvoril ostatný zdravotnícky personál a 26,91 % tvorili ostatní zamestnanci. Celkové mzdové náklady v roku 2011 vzrástli oproti roku 2010 z titulu plného počtu ZZS, to znamená nárast počtu zamestnancov – personálneho vybavenia.

V roku 2012 boli celkové mzdové náklady zo skupiny 52 vo výške 8 226 315,36 Eur, z toho 29,53 % tvorili mzdy lekárov, 47,35 % tvoril ostatný zdravotnícky personál a 23,12 % tvorili ostatní zamestnanci. K poklesu celkových mzdových nákladov v roku 2012 oproti roku 2011 na 98,46 % došlo na základe príkazu riaditeľa, ktorý s účinnosťou od 01.07.2012 odňal osobný príplatok zamestnancom organizácie.

U lekárov však v roku 2012 došlo k zvýšeniu miezd z titulu zmeny zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, ktorým sa od 01.01.2012 a od 01.07.2012 upravovali osobitné ustanovenia o minimálnej výške základnej zložky mzdy.

Okrem mzdových a ostatných osobných nákladov boli v ZaDZS BA vynaložené náklady na lekárov a na ostatný zdravotnícky personál prostredníctvom fakturácie za služby – licencie, t. j. vykonávanie prác na základe zmlúv mimo pracovného pomeru.

V roku 2010 bola na tieto náklady vyplatená suma 326 415,42 Eur, v roku 2011 suma 436 218,85 Eur a v roku 2012 suma 511 591,99 Eur.

Kontrolná skupina si vyžiadala od ZaDZS BA analýzu nákladových položiek na lieky, zdravotnícke potreby a biologický a plastový odpad. Kontrolovaný subjekt však takúto podrobnú evidenciu za kontrolované obdobie nevedol.

Prehľad nákladov na liečivá, zdravotnícky materiál a likvidácia odpadu je spracovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 5

(v Eur)

rok	náklady celkom (trieda 5)	z toho							
		lieky		zdravotnícke potreby		odpad biologický a plastový		odpad komunálny	
		v Eur	%	v Eur	%	v Eur	%	v Eur	%
2010	16 028 248,21	117 681,28	0,73	302 985,13	1,89	10 831,27	0,07	3 917,92	0,02
2011	18 163 643,81	120 663,12	0,66	190 210,61	1,05	17 736,71	0,10	4 019,47	0,02
2012	17 957 619,83	111 915,80	0,62	212 279,12	1,18	14 512,48	0,08	4 002,88	0,02

Zdroj: Hlavná kniha k 31.12.2010, 2011, 2012

3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri vynakladaní verejných prostriedkov

Kontrolná skupina preverovala správnosť financovania, oprávnenosť a hospodárnosť pri vynakladaní verejných prostriedkov na práce, služby a dodávky investičného a neinvestičného charakteru z rozpočtu kapitálových a bežných výdavkov s ohľadom na ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách VS zistila nasledovné:

ZaDZS BA zostavila rozpočet na rok 2012 v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách VS.

Pri tvorbe bola použitá ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v zmysle Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v platnom znení, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Údaje potrebné na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy ZaDZS BA predkladalo v zmysle Opatrenia Ministerstva financií SR z 8. novembra 2007 č. MF/20414/2007-31 v platnom znení, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy (ďalej len „Opatrenie MF/20414/2007-31“).

Údaje o schválenom a upravenom rozpočte, ako aj o plnení rozpočtu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 6

(v Eur)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Príjmy spolu	17 410 290,00	17 410 290,00	16 151 291,89	92,77
V tom: bežné príjmy	17 410 290,00	17 410 290,00	16 151 291,89	92,77
kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
príjmové finančné operácie	0,00	0,00	0	0,00
Výdavky spolu	17 410 290,00	17 410 290,00	17 727 838,71	101,82
V tom: bežné výdavky	17 410 290,00	17 410 290,00	17 727 838,71	101,82
kapitálové výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00
výdavkové finančné operácie	0,00	0,00	0,00	0,00

Kontrolovanému subjektu nebol zo strany zriaďovateľa v kontrolovanom období poskytnutý príspevok, ani mu neboli stanovené záväzné ukazovatele.

Rozpočtované príjmy predstavovali úhrady zo zdravotných poisťovní. Rozpočtované boli iba bežné príjmy a bežné výdavky.

Rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný, výdavky boli rozpočtované na úrovni príjmov.

Na plnenie príjmovej časti rozpočtu na úrovni 92,77 % mala vplyv tá skutočnosť, že MZ SR od 01.02.2012 upravilo výšku paušálnych mesačných platieb za jednotku Rýchlej zdravotnej starostlivosti (RZP) zo 16 928,90 Eur na 16 082,46 Eur, čím mala ZaDZS BA mesačne nižšie platby od poisťovní o 24 546,76 Eur. Rozpočet príjmovej časti bol však vypracovaný na základe dovtedy platných paušálnych mesačných platieb. V príjmovej časti rozpočtu roku 2012 nebola zahrnutá paušálna mesačná platba za mesiac december 2012.

Dodržiavanie ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách VS bolo preverené na vybranej vzorke dokladov na základe odborného úsudku kontrolórov z najvyšších nákladových položiek - spotrebované nákupy, služby a mzdové a ostatné osobné náklady.

Kontrolná skupina si vyžiadala zoznam zamestnancov v hlavnom pracovnom pomere a zoznam uzatvorených zmlúv so samostatne zárobkovo činnými osobami (ďalej len „SZČO“) – licencie, na základe Obchodného zákonníka. Bolo zistené, že v roku 2012 mali piati zamestnanci v hlavnom pracovnom pomere uzatvorené zmluvy aj ako SZČO.

Kontrolou dochádzkového listu zamestnanca k pracovnej zmluve č. R/3-ZDZS-O/491/09 M zo dňa 30.09.2009 za mesiac júl 2012 bolo zistené, že v dňoch 13.07., 17.07. a 20.07.2012 odpracoval denné smeny od 07.00 do 15.30 hod.

Zároveň bolo zistené, že tento zamestnanec ZaDZS BA vystavil faktúru č. 20121533 podľa ktorej v uvedené dni odpracoval od 06.00 do 18.00 hod. aj ako SZČO.

Vykázané odpracované dni vo faktúre mu boli vyplatené, čím ZaDZS BA vyplatila neoprávnenú sumu 190,80 Eur.

Uvedeným konaním došlo k porušeniu § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách VS. Zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. j) citovaného zákona, tým že, ZaDZS BA použila verejné prostriedky nehospodárne, neefektívne a neúčinne.

Kontrolná skupina preverovala správnosť, úplnosť, preukázateľnosť a zrozumiteľnosť účtovníctva a zistila nasledovné:

Účtovná závierka (ďalej len „UZ“) obsahovala všeobecné náležitosti v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“)

Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 k 31.12.2012 v Eur

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV2-01 k 31.12.2012 v Eur

Poznámky k UZ k 31.12.2012

Súvaha a Výkaz ziskov a strát boli zostavené dňa 30.01.2013, obsahovali náležitosti v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona.

Poznámky k UZ k 31.12.2012 obsahovali údaje v zmysle § 18 ods. 5 citovaného zákona.

V UZ boli uvedené údaje v zmysle § 17 ods. 8 citovaného zákona – t.j. v závierke boli uvedené údaje k 31.12.2012 – čo bolo odkontrolované na údaje v Hlavnej knihe k 31.12.2012, správnosť vykázaných údajov za bezprostredne predchádzajúce obdobie bolo odkontrolované na Súvahu a Výkaz ziskov a strát k 31.12.2011.

UZ bola zostavená ku dňu, ku ktorému sa uzatvárali účtovné knihy, t.j. k 31.12.2012, bolo preverené dodržiavanie ustanovení v zmysle § 10 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v platnom znení (ďalej len „Postupy účtovania“) - konečné stavy účtov triedy 5 sa preúčtovali na ťarchu účtu 710, konečné stavy účtov triedy 6 v prospech účtu 710, konečné stavy súvahových účtov na účet 702.

ZaDZS BA však porušila § 18 ods. 4 zákona o účtovníctve tým, že vo Výkaze ziskov a strát k 31.12.2012 nevykázala náklady, výnosy a výsledok hospodárenia za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v správnej výške.

Uvedeným ZaDZS BA pri vypracovaní a predkladaní UZ a informácií z účtovníctva súčasne nepostupovala v súlade s Opatrením MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní

a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v platnom znení (ďalej len „Opatrenie MF/25755/2007-31“) a s Opatrením MF/20414/2007-31.

Kontrolou faktúr č. 20122400, č. 20121769 a č. 20120087 za dodávku špeciálneho zdravotného materiálu (ďalej len „ŠZM“) bolo zistené, že kontrolovaný subjekt zaúčtoval niektoré položky faktúry ako materiál na sklade na účet 112 a ostatné položky na účet 501 spotreba materiálu.

Postupy účtovania v § 36 – účtovanie zásob, bod 5, stanovujú, že účtovná jednotka „účtovanie obstarania a úbytku zásob môže vykonávať spôsobom A alebo B...“ pričom pri spôsobe A sa obstaranie zásob účtuje prostredníctvom účtov skupiny 1, pri spôsobe B priamo do nákladov na účty skupiny 5. Účtovná jednotka si uvedený spôsob účtovania volí pri vedení podvojného účtovníctva a uvedenú zásadu je povinná dodržiavať za celé účtovné obdobie.

Kontrolovaný subjekt nemal spôsob účtovania zásob ŠZM upravený internou smernicou.

Kontrolná skupina preverila zmluvy o nájme nebytových priestorov, uzatvorené podľa ustanovení zákona č. 116/1990 Zb. o nájme nebytových priestorov v platnom znení. Kontrolou bolo zistené, že faktúry za nájomné č. 151209 v sume 48 000,00 Eur, č. 1122011 v sume 8 760,00 Eur, č. 1122011 v sume 18 768,00 Eur a č. 305481 v sume 9 600,00 Eur boli zaúčtované v celej sume na účtoch časového rozlíšenia, na účte 381 – náklady budúcich období (ďalej len „NBO“). Uvedené faktúry však v čase zaúčtovania neboli uhradené, ich úhrada prebiehala v súlade so zmluvnými podmienkami v mesačných splátkach.

Na účte 381 – náklady budúcich období k 31.12.2012 ZaDZS BA evidovala NBO v sume 255 333,15 Eur, pričom skutočné NBO mali predstavovať výšku 417,40 Eur, t.j. suma 254 915,75 Eur predstavovala nesprávne zaúčtované nájomné.

Tým, že ZaDZS BA nesplnila podmienku zaplatenia (výdavku), porušila § 50 ods. 2 Postupov účtovania.

Zároveň ZaDZS BA porušila § 4 ods. 2 a § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve tým, že nevykazovala účtovné prípady v období, s ktorými časovo a vecne súviseli.

Ďalej porušila § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve tým, že UZ neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

Taktiež bolo zistené že, ZaDZS BA nevykonala inventarizáciu účtu 381 – náklady budúcich období k 31.12.2012, čím porušila § 29, § 30 a § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve.

Do ukončenia výkonu kontroly ZaDZS BA nepredložila kontrolnej skupine faktúru č. 151209 v sume 48 000,00 Eur za nájom nebytových priestorov, čím porušila § 6 ods. 1 zákona o účtovníctve.

Kontrolou nákladov na právne služby a trovy právneho zastúpenia bolo zistené, že kontrolovaný subjekt pri účtovných prípadoch č. 1241 v sume 1720,00 Eur, č. 1037 v sume 656,91 Eur, č. 1119 v sume 1 673,62 Eur, č. 1168 v sume 4 378,08 Eur, č. 1192 v sume 1 286,40 Eur, a č. 1215 v sume 4 300,00 Eur nevyhotovoval účtovný doklad. Tým nepostupoval v súlade s ustanovením § 10 zákona o účtovníctve.

ZaDZS BA bola v súlade s § 6 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o verejnom obstarávaní“) verejným obstarávateľom. Verejné obstarávanie vykonávala ZaDZS BA externou spoločnosťou a odborne spôsobilou osobou v hlavnom pracovnom pomere. V roku 2012 bola realizovaná jedna zákazka s finančným limitom podprahovej zákazky, dve zákazky s finančným limitom podlimitnej zákazky a jedna zákazka s finančným limitom nadlimitnej zákazky.

Kontrolou podlimitnej zákazky na obstaranie servisných prác a preventívnych prehliadkach bolo zistené, že zmluva bola objednávateľom podpísaná dňa 19.12.2012 a zhotoviteľom dňa 26.11.2012. V oznámení o výsledku verejného obstarávania zo dňa 28.12.2012, oddiel V – Uzatvorenie zmluvy v bode V. 1. bol dátum uzatvorenia zmluvy uvedený 26.12.2012. Tento rozpor bol spôsobený nesprávnym uvedeným dátumom v oznámení o výsledku verejného obstarávania. Uvedeným konaním bol porušený § 23 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

4. Vnútorý kontrolný systém

ZaDZS BA mala v kontrolovanom období vypracovanú Smernicu riaditeľa ZDZS Bratislava o obehu účtovných dokladov a o vedení účtovníctva organizácie zo dňa 15.10.2012 (ďalej len “Smernica o obehu účtovných dokladov“), cieľom ktorej bolo zabezpečiť spracovanie účtovných dokladov, obeh účtovných dokladov, určenie zodpovedných osôb a vymedzenie zodpovednosti jednotlivých zamestnancov za vykonávanie ich činností.

Pri overovaní vykonávania predbežnej finančnej kontroly ZaDZS BA predložila kontrolnej skupine list MF SR č. MF/010861/2009-1411 zo dňa 18.02.2009, v ktorom MF SR oznámilo, že v zmysle písomného stanoviska ŠÚ SR nie je povinná vykonávať finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole, nakoľko ZaDZS BA bola podľa Opatrenia ŠÚ SR, priradená zo sektora Verejná správa do sektora Nefinančné korporácie a nie je subjektom verejnej správy, ktorému vyplýva povinnosť vykonávať finančnú kontrolu v zmysle ustanovení zákona o finančnej kontrole.

ZaDZS BA bola zriadená ako štátna príspevková organizácia, do ukončenia kontroly nebola jej právna forma zmenená. V zmysle platnej legislatívy sú príspevkové organizácie povinné vykonávať finančnú kontrolu v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Na základe vyššie uvedenej skutočnosti, kontrolná skupina vykonávanie predbežnej finančnej kontroly neposudzovala.

V roku 2012 boli vykonané v ZaDZS BA dve externé kontroly, a to Správou finančnej kontroly za obdobie rokov 2009 - 2011 a MZ SR za obdobie rokov 2010 – 2012.

Predmetom kontroly Správy finančnej kontroly bolo overenie a hodnotenie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami, efektívnosti a účinnosti finančného riadenia a ďalších skutočností ustanovených osobitnými predpismi. Výsledkom kontroly bola Správa z vládneho auditu č. 47 zo dňa 23.07.2012.

Kontrola zistila celkovo 15 nedostatkov, z toho jedno porušenie finančnej disciplíny.

ZaDZS BA bolo povinné do 31.10.2012 predložiť písomnú správu, vrátane dokumentácie preukazujúcej splnenie opatrení na nápravu nedostatkov. Uvedený termín bol dodržaný. Listom zo dňa 30.10.2012 ZaDZS BA zaslala Správe finančnej kontroly písomnú správu o splnení opatrení na nápravu nedostatkov.

Predmetom kontroly z MZ SR bola následná finančná kontrola zameraná na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vrátane prešetrenia podaní doručených MZ SR v roku 2011 a 2012. Výsledkom kontroly bola Správa o výsledku následnej finančnej kontroly zo dňa 18.12.2012.

Kontrola zistila celkovo 43 nedostatkov, predovšetkým pri dodržiavaní zákona o účtovníctve, verejnom obstarávaní, rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákonníka práce, ako aj nepostupovanie v súlade s internými predpismi. ZaDZS BA bolo povinné do 31.01.2013 predložiť písomnú správu, vrátane dokumentácie preukazujúcej splnenie opatrení na nápravu nedostatkov. Uvedený termín bol dodržaný. Listom zo dňa 14.01.2013 ZaDZS BA zaslala MZ SR písomnú správu o splnení opatrení na nápravu nedostatkov.

Zhrnutie

Kontrolou boli zistené nasledovné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov:

- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy:
 - § 25 zákona tým, že ZaDZS BA za rok 2011 a 2012 vykazovala kladný HV a netvorila rezervný fond
 - § 28 ods. 3 zákona tým, že ZaDZS BA k 31.12.2010 zaznamenala stratu zo vzdelávacej podnikateľskej činnosti, k 31.12.2011 a k 31.12.2012 z dopravnej podnikateľskej činnosti a v stratovej podnikateľskej činnosti pokračovala aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch
 - § 19 ods. 6 zákona tým, že ZaDZS BA vyplatila neoprávnene sumu 190,80 Eur na základe faktúry SZČO. Zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. j) tým že, verejné prostriedky boli použité nehospodárne, neefektívne a neúčinne
- zákona o účtovníctve:
 - § 18 ods. 4 zákona tým, že ZaDZS BA vo Výkaze ziskov a strát k 31.12.2012 nevykázala náklady, výnosy a výsledok hospodárenia za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v správnej výške. Súčasne pri vypracovaní a predkladaní účtovnej závierky a informácií z účtovníctva nepostupovala v súlade s Opatrením MF/25755/2007-31 a s Opatrením MF/20414/2007-31
 - § 4 ods. 2 a § 3 ods. 1 zákona tým, že ZaDZS BA nevykazovala účtovné prípady v období, s ktorými časovo a vecne súviseli
 - § 7 ods. 1 zákona tým, že účtovná závierka neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky. Zároveň tým, že ZaDZS BA nesplnila podmienku zaplatenia (výdavku), porušila § 50 ods. 2 Postupov účtovania
 - § 29 a § 30 zákona, ako aj § 8 ods. 4 zákona tým, že ZaDZS BA nevykonala inventarizáciu účtu 381 – náklady budúcich období k 31.12.2012
 - § 6 ods. 1 zákona tým, že ZaDZS BA do ukončenia výkonu kontroly nepredložila kontrolnej skupine jednu faktúru za nájom nebytových priestorov
 - § 10 zákona tým, že ZaDZS BA pri šiestich účtovných prípadoch za právne služby a trovy právneho zastúpenia nevyhotovovala účtovný doklad
- zákona o verejnom obstarávaní:
 - § 23 ods. 4 tým, že v oznámení o výsledku verejného obstarávania bol uvedený nesprávny dátum uzatvorenia zmluvy
- interné predpisy
 - ZaDZS BA nemala spôsob účtovania zásob špeciálneho zdravotníckeho materiálu upravený internou smernicou.

Počas výkonu kontroly kontrolná skupina na základe predložených dokladov zistila, že ZaDZS BA bola zriadená MZ SR v roku 1991 ako štátna príspevková organizácia. V § 21 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách VS je príspevková organizácia definovaná ako „právnická osoba štátu, obce a vyššieho územného celku, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu“.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt bol už v roku 2004 Štatistickým úradom SR preradený zo sektoru Verejná správa do sektora Verejné nefinančné korporácie, z dôvodu, že svojimi HV nespĺňal podmienku uvedenú v cit. ustanovení § 21 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách VS. Vykonanou analýzou HV za roky 2010-2012 bolo zistené, že výnosy kontrolovaného subjektu dlhodobo pokrývali viac ako 50 % nákladov, čím v zmysle ustanovenia § 21 ods. 12 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách VS malo dôjsť k jeho zrušeniu.

Vzhľadom k tomu, že zriaďovateľ nekonal v zmysle ustanovenia citovaného zákona, bude NKÚ SR iniciovať u zriaďovateľa vykonanie zmeny právneho postavenia kontrolovaného subjektu.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

Na základe vyššie uvedených zistení NKÚ SR zistilo, že ide o systémový nedostatok a preto vypracuje a zašle zriaďovateľovi MZ SR list, v ktorom mu odporučí zrušiť ZaDZS BA ako príspevkovú organizáciu v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách VS a odporučí zvážiť inú právnu formu pre ZaDZS BA .

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 05.11.2013

Ing. Viera Hankerová
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Jaroslava Púčiková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 08.11.2013

MUDr. Boris Moťovský
riaditeľ organizácie